

מסורת הש"ם

(א) יצמות טט: ע"ש מג: כחצות גג. פט: ע"ש סטשריון כח: ע"ש, צ: גיטין כו. ונשל יג, א. גיטין שם, (ד) ונקמן כ. גיטין כו, א. (ו) ויקרה כל, ו (ז) ונאמר פרשה א וכן מנחם ק, א. (ח) נמדבר כו, ח (דף פ: א, ט) רש"י

מוסף רש"י

לא אינן. אם מתה אינו נאסר בקדשים ממנה אעטת (סנהדרין כח), ולא מיטמא לה. אם כן הוה, דשאריו כתיב (כתובות סג) דלאו שאריו היא (שם) וכן היא לא אונתה. אינה נאסרת בלצניות מתתו בקדשים (סנהדרין כח), ולא מיטמא לה. אינה חייבת לטעמא לו ואצ"פ שמה להתעסק בששה (ז"ל בשבעה) מתי מזה האמורים בפריש כהנא, דכתיב לה יעמל מזה וז אינה הסת, דכתיב אהרן כתיב וכן גיטא אהרן (כתובות ג). ובעיניי שם (סג) אלא איני דנקט לא אונת, דאשטרך ליה, נקט ולא מיטמאה, דבעי למתני מתי בדירה ודאריה, קך שמעתי, ולי נהיה ולא מיטמאה כגון כהנא, שישאלים מחזירים על הטומאה מונענבתם לא נגעו (יבמות כב). מתה אינו יורשה. דנתינת בית אביה, דלא תתן ירושת הבנצל עד שנתכן לחופה או שתמסר לשלושים (כתובות ג). דכתיב ירושת הבנצל שאריו כתיב, לשאריו הקרוב אליו ממשתמא וירש אותה. מכלל שהבנצל וירש את אשתו (שם סג). מתה הוה. כתיבה גובה כתובתה. מנה מאתיס ומוספת אם נתב לא (כתובות ג). ונכתבה לה מן הארסין מיתוקמא (יבמות כב). וסנהדרין כח). מתה אינו יורשה איצטריבא ליה. משום מתה אינו יורשה אשטרך ליה למתני מתה הוה גובה כתובה, לאשמעיתן דכתבה לה כתובה עסקין, ואע"ג דאשטרך לאחיותו כולי האי מוספתה (כתובות סג). דייחיקי. לוחת שכי מרע, דא תהא למקס ולהיות (גיטין כ). ולשון דייחיקי דא חיקו ואח מיקוס, דדכרי שכי מרע ככתובין וממסורין דמי (דער"י ג). מתנה. ממת כרסא, ושוברין. פירען שטר (שם). לא חזיר. לא נבעל ולא לאשה וכן שחזיר וכן כולא (גיטין כ). הא אמר תנו נותנין. מדתלי טעמא בשארי אומר, שמעין מינה דאם אמר הבנצל מו לה שאר ככתבו לה נותמן, ולא חיישין לשמא אינו שטר (שם). לאלתר כשר אם לאו פסול. שמא מאחר נפל ואין זה שנו (שם). במקום שהשיירות מצויות. פסול. שמא מעבדים ושבים אחרים נפל (שם). ואפילו במקום שהשיירות מצויות בו. לא רבה קאמר לה אלא הש"ס הוה דמסדר ואמר דהא דלוקי רבה נתקום שהשיירות מצויות ואח שהוחזקו שני אנשים בשם זה באותה העיר, אכל אם לא

מאי גובה אם הכל
מאחר שלא התנה עמה כלום מהו המוספת: לא **אונן**. אין אניות חל עליו לאיסור אכילת קדשים: ולא **מעמא לה**. אם כהן הוה דכתיב (ויקרא כה) כי אם לשאריו והיינו אשתו והאי לאו שאריו היא דלא בלא עדיין לידי קירוב בשר: ולא **מעמאה לו**. בלא משום כהונה קאמר דאין כהנות מחזרות על הטומאה דכתיב (שם) בני אהרן אלא אינה זקוקה (י) לטעמא לו לא כהנת ולא ישראלית שמה לה להתעסק בשבעה מתי מזה האמורים בפרשה דכתיב(י) לה יעמל ותניא לה יעמל מזה ואם לא רבה מעמאין אותו על כרחו ומעשה ביוסף הכהן כו' בנזרות כהנים(י) **מסא אינו יורשה**. דירושת הבנצל נפקא לן משאריו הקרוב אליו ממשפחתו וירש אותה וגו' (י) ב"ב (דף קא): והא לאו שאריו הוה: **אלא איני**. דלמך לעילא) לאו מילתא היא דלמרי: **מגופא דמתני**. דהויא גט משום דהיא גופא קשיא ליה הדר ביה: **דאי ס"ד**. דטעמא לאו משום דאין טוענין אחר מעשה ב"ד הוה אלא משום דגט היינו כתובה: **אטו גט מנה מאתיס כתיב ביה**. דנימא הוה מוכיח על החוב: **ימו דכסיב ביה דמי**. דהא פסיקא לן מילתא דכתובה מנה מאתיס: **אטו כל דמגבי בני דינא מגבי לה**. וכי כל הפורע חוב בלא ב"ד. במקום שפרע לה לא היו ב"ד שיכתבו לו כן: **הא אמר פנו**. עכשיו: **נוסנין**. ואפילו נמצא לזמן מרובה משנפל ולא חיישין שמא גט אחר הוה ששמותיהן שוין ומאלרם אחר נפל: **מאלו לאלתר**. התם (גיטין כו) מפרש כדי שמעבור שיירא ותשריה ובתוך כך ליכא למימר משיירא שעברה שם נפל שהרי לא שהה שיעור שמתנה: **ואפילו במקום נו'**. לאו רבה קא מסיק אלא גמרא הוה דקאמר לן דכי אמר רבה במקום שהשיירות מצויות לא אמר אלא כשהוחזקו בעיר אחת שנכתב בה הגט שנים ששמותיהן שוין ושמות נשותיהן שוות: **דאי לא סימא הכי**. דרבה תרתי בעי קשיא **דרב הונא**. במקום שהוא יושב אכלו לדון הוי ליה (א) מקום

דרבה אדרבה: בי דינא
והיון ומתוך שהכל רגילין פשוט לו בדרייתא קאמר לזמן מרובה יוטר ממתי' וי"ל דמבדרייתא משמע דבזמן שהבנצל מודה יחזיר לאשה אפי' לזמן מרובה דאי

לאלתר דוקא פשיטא אכל במתני' מני למימר לאלתר דוקא דאם אמר תנו נותנין אפי' ולא קתני כתובין היו ולא נתן א"כ אחא לאשמועינן אם אמר תנו נותנין והיינו אפי' לזמן מרובה דאי לאלתר פשיטא וא"ת והלא אפילו אי הוי לאלתר הוי חידוש דלא חיישין דלמא כתב בניסן ולא נתן עד תשרי כדפריך לקמן (דף יט). וכן לקמן (עמוד ג) דפריך על רבי ירמיה דמוקי כגון דקאמרי עדים כו' מאי למימרא לימא דקא משמע לן דלא חיישין דלמא כתב בניסן כו' וי"ל דס"ל כמאן דאמר אין לבנצל פירות משעת חתימה ואלו ליכא חידוש דכתב בניסן ולא נתן עד תשרי דאפילו הכי שפיר טרפה ועוד וי"ל דרבי זירא דייק אפי' לזמן מרובה מדקתני בזמן שהבנצל מודה יחזיר לאשה משמע שמודה שראינו הגט בידה הרי כבר מגורשת פשיטא דייחזיר ומאי קא משמע לן והלא אפילו לא גיטה הוה או לאשה אפי' לזמן מרובה דאי ניתן לה לראייה ואין הבנצל מודה נמי אמאי לא יחזיר אלא ודאי מיירי שלא ראינו הגט בידה וקמשמע לן דאע"פ דחיישין שמא מבנצל נפל ועדיין לא גירשה תגגרש עתה בהחזרת הגט ולא חיישין שמא מאחר נפל א"כ הוי אפי' לזמן מרובה כיון דלא ידעינן ממי נפל מן הבנצל או מן האשה ורבה דייק דמתני' נמי אפי' לזמן מרובה דומיא דשטרי חליצה ומיאונין דייחזיר אפי' לזמן מרובה דלאלתר היינו שראינו בידה פשיטא כיון דחלצה נחזיר לה לראיה פירות משעת חתימה וי"ל אפילו אינו שלה אלא מיירי שלא ראינו בידה ואף לא ידעינן שחלצה והיינו לזמן מרובה דומיא דהכי משמע ליה דמיירי בדרישא ורבי זירא לא מוקי לה דומיא דסיפא: **לֵאלְתֵר בשר**. אפילו איני דחייש לתרי יחזק אפילו

היכא דלא הוחזק (יצמות דף קטו:). בגט שנמצא לאלתר לא חייש דהתם הוי כמו לזמן מרובה דלא שייך התם לאלתר: **והרוא שהוחזקו**. תימנה אמאי לא מוקי ארי ואודי שהשיירות מצויות ומתני' שאל הוחזקו דהשתא הוי דומיא דסיפא דכל מעשה ב"ד דמיירי בזכי וי"ל דעובדא דבסמוך דהוי בני דינא דרב הונא הוי בדרישא ואשמועינן דכלא הוחזקו יחזיר אפי' שיירות מצויות והכא אשמועינן דאם הוחזקו נמי יחזיר אם אין שיירות מצויות וא"ת ומאי טעמא יחזיר לאשה כיון שיש שני יוסף בן שמעון בעיר וי"ל כיון שאנו יודעים שזה אכל גט כאן אין לחוש שגם האחר איבד כיון שאין שיירות מצויות ושמעמין אחיא כר"א דלרבי מאיר כיון שהוחזקו שני יוסף בן שמעון אין הגט כשר עד שיהא מוכיח מתוכו שהוא של זה כדמוכח פרק כל הגט (גיטין דף כד:). דתנן כתב לגרש את הגדולה לא יגרש זו את הקטנה ודייק הא גדולה מני לגרש מני ר"א היא וצעדי מסירה משמע דלר"מ אפילו גדולה לא מני מגרש וההוא דהמגרש (שם דף פו:). דשני גיטין שוין שנעתרצו ומוקי כר"מ מיירי במשולשים דמוכיח מתוכו: ונ"ע תוס' גיטין כד: ד"ה בעדין:

שנים אוהזין פרק ראשון בבא מציעא

יה.

אמין
גט מנה ומאתים בתיב ביה. תימנה היכי מוכח דלפילו במקום שכותבין כתובה דגיבא אפי' כי לא נקיטא כתובה דלמא הכא במקום שאין כותבין וגביא בשטר גט וכותבין בגט שטרא דגן כו' כדסדר ט' (רבא) [רב] ב' הכותב (כתובות דף פט:)

ואיני נמי לוקמא הכי אי נמי נוקי במקום שאין כותבין כתובה וגביא בעדי הגט אכל גט לא קרעינן משום דצעיא לאנסובי ביה והוי כמו היכא דלא אפשר דכותבין שובר אכל במקום שכותבין כתובה לא יפרע עד שמוציא שטר כתובה מידה או משום שיהא נאמן לומר פרעמי דלא כרבי יוחנן או משום דאין כותבין שובר ועוד כיון דמן אלמנה צני הנשואין במקום שאין כותבין לא בעי לאוכוחי כמו שפי' לעיל (דף פ: ד"ה אלמנה) איך מוכח ממגרשה מן הנשואין במקום שאין כותבין כיון דגט לאו היינו כתובה ומשום דצעיא לאנסובי ביה פשיטא דאין נאמן לומר פרעמי כיון דלא ניתנה כתובה בלחות מקום וי"ל דלאיני מתנינן קשימיה דתנן כתובה ואין עמה גט אלמא במקום שכותבין כתובה עסקינן דאין סברא להעמיד שכן אירע שכתב לה צעזור אהבחה לכך פריך כיון שיש לה כתובה ואין מוציאה רק גט לימא פרעמי אלא ודאי לא אמר כלום וכותבין שובר:

הא אמר תנו נותנין. וא"ת מנלן דלמא אפילו אמר תנו אין נותנין והא דקתני נמלך ה"ק ונמלך שלא ליתנן ומתמתן מן לא חשש לשמיר ונאכד ועכשיו רוצה לחזור ולגרשה דסדר שזהו הגט שאכד ממנו ואמר תנו ואפילו הכי אין נותנין דשמא אין זה גיטו אלא נפל מאחר ששמו כשמו אכל לא נמלך לכתחילה מלגרשה וגרשה מחזירין לה הגט לראיה אפי' אינו שלה וי"ל דדייק מדלל קתני כמובים היו ולא נתנן ומדקתני ונמלך משמע שחושש שמא אינו רוצה עתה לגרשה אכל אם אמר תנו לה נותנים ואין לחוש שמא מאחר נפל וא"ת דלמא לאלתר דוקא כדפריך ר' זירא לקמן ור' זירא גופיה מנלן דיחזיר לאשה אפילו לזמן מרובה וממה פשוט לו בדרייתא קאמר לזמן מרובה יוטר ממתי' וי"ל דמבדרייתא משמע דבזמן שהבנצל מודה יחזיר לאשה אפי' לזמן מרובה דאי

לאלתר דוקא פשיטא אכל במתני' מני למימר לאלתר דוקא דאם אמר תנו נותנין אפי' ולא קתני כתובין היו ולא נתן א"כ אחא לאשמועינן אם אמר תנו נותנין והיינו אפי' לזמן מרובה דאי לאלתר פשיטא וא"ת והלא אפילו אי הוי לאלתר הוי חידוש דלא חיישין דלמא כתב בניסן ולא נתן עד תשרי כדפריך לקמן (דף יט). וכן לקמן (עמוד ג) דפריך על רבי ירמיה דמוקי כגון דקאמרי עדים כו' מאי למימרא לימא דקא משמע לן דלא חיישין דלמא כתב בניסן כו' וי"ל דס"ל כמאן דאמר אין לבנצל פירות משעת חתימה ואלו ליכא חידוש דכתב בניסן ולא נתן עד תשרי דאפילו הכי שפיר טרפה ועוד וי"ל דרבי זירא דייק אפי' לזמן מרובה מדקתני בזמן שהבנצל מודה יחזיר לאשה משמע שמודה שראינו הגט בידה הרי כבר מגורשת פשיטא דייחזיר ומאי קא משמע לן והלא אפילו לא גיטה הוה או לאשה אפי' לזמן מרובה דאי ניתן לה לראייה ואין הבנצל מודה נמי אמאי לא יחזיר אלא ודאי מיירי שלא ראינו הגט בידה וקמשמע לן דאע"פ דחיישין שמא בהחזרת הגט ולא חיישין שמא מאחר נפל א"כ הוי אפי' לזמן מרובה דומיא דשטרי חליצה ומיאונין דייחזיר אפי' לזמן מרובה דלאלתר היינו שראינו בידה פשיטא כיון דחלצה נחזיר לה לראיה פירות משעת חתימה וי"ל אפילו אינו שלה אלא מיירי שלא ראינו הגט בידה ואף לא ידעינן שחלצה והיינו לזמן מרובה דומיא דהכי משמע ליה דמיירי בדרישא ורבי זירא לא מוקי לה דומיא דסיפא: **לֵאלְתֵר בשר**. אפילו איני דחייש לתרי יחזק אפילו

היכא דלא הוחזק (יצמות דף קטו:). בגט שנמצא לאלתר לא חייש דהתם הוי כמו לזמן מרובה דלא שייך התם לאלתר: **והרוא שהוחזקו**. תימנה אמאי לא מוקי ארי ואודי שהשיירות מצויות ומתני' שאל הוחזקו דהשתא הוי דומיא דסיפא דכל מעשה ב"ד דמיירי בזכי וי"ל דעובדא דבסמוך דהוי בני דינא דרב הונא הוי בדרישא ואשמועינן דכלא הוחזקו יחזיר אפי' שיירות מצויות והכא אשמועינן דאם הוחזקו נמי יחזיר אם אין שיירות מצויות וא"ת ומאי טעמא יחזיר לאשה כיון שיש שני יוסף בן שמעון בעיר וי"ל כיון שאנו יודעים שזה אכל גט כאן אין לחוש שגם האחר איבד כיון שאין שיירות מצויות ושמעמין אחיא כר"א דלרבי מאיר כיון שהוחזקו שני יוסף בן שמעון אין הגט כשר עד שיהא מוכיח מתוכו שהוא של זה כדמוכח פרק כל הגט (גיטין דף כד:). דתנן כתב לגרש את הגדולה לא יגרש זו את הקטנה ודייק הא גדולה מני לגרש מני ר"א היא וצעדי מסירה משמע דלר"מ אפילו גדולה לא מני מגרש וההוא דהמגרש (שם דף פו:). דשני גיטין שוין שנעתרצו ומוקי כר"מ מיירי במשולשים דמוכיח מתוכו: ונ"ע תוס' גיטין כד: ד"ה בעדין:

דילמא אימנהו ולא ידעינן, או דילמא יש עיר אחרת ששמה כמו ויש בה אדם אחר ששמו ואם אשתו מה שמובין (שם). דאי לא תימא הכי. דלא פסיל רבה אלא במצויות והוחזקו (שם). דאשתבה בי דינא דרב הונא. מקיים בהנפק והשלט המציאו אומר ממנו נפל (דקטון כב).

עין משפט ונר מצוה

קבה א מיי' פ"ב מהל' אכל הלכה ג סמג לאון רלה טור ש"ע י"ד סי' שעג סעיף ד וסי' שעג סעיף ד וטושי"ע אה"ע סי' נה סעיף ה:

קבו ב מיי' פכ"ב מהל' אשות ג סמג עשין ממ טושי"ע אה"ע שם וסי' זו:

קבו ג מיי' פ"י שם הל' יא ועינן שם סמג שם טושי"ע אה"ע סי' נה סעיף ו:

ד [טושי"ע ח"מ סי' סה סעי' יד]:

קבה ה ו מיי' פ"ג מלכות גירושין הל' ט ועינן ב"מ סמג עשין ממ טושי"ע אה"ע סי' קבל סעיף ד:

אהיה

(א) גמ' וי תימא אי דלמא: (ב) רש"י ד"ה ולא מנמחלה לו וכי אלא אינה זקוקה. י"ב ועינן מה שפרש"י במסדהרין דף כח ע"ב ויצמנות דף כט ע"ב ויחזק' שם: (ג) ד"ה כי דילא וכי הוי לה כמקום:

אהיה

רבינו חננאל

והדר ביה אביי מגופה דמתניחין ואסיקא דאם איחא דפרעה איבעי ליה למיקרעיה לגיטה ולמכתב על גביה גיטה דגן דקרעינהו: לאו משום שדפסול הוה אלא משום דלא תיהדר ותיגיבה ביה שדירעני לא אמר כלום לא הוינא ידע האי דינא ואף לא גירשתיה (א) אלאמה נא אמר כלום אלא הוציאה גט גובה כתובתה. כוונת דשימעתא שדירעני לא אמר כלום כתב לה אית לה מנה מאתיס אבל תוספת לית לה אצי"ג דכתב לה: **מתני'** מצא גיטי נשוי ושוורוי עבדים וכי עד שאני אומר כתובין היו ונמלך עליהם שלא ליתונם ממהותבין מנה לאביי דאמר ערוי בחתומיו וכן לו ופריך הני מילי היכא דמטא שטרא בדיהי דמקבל ש"מ דהא מתני' הלכתא היא וכל שטרא מתנה דלא מטא ליהידה דמקבל לא זכה ביה וצריך לברורי דמטא ליהידה אי לא נפיק מתוחי דיה. ודייקנין מינה הא אמר תנו נותנין ואפי' לזמן מרובה. ורמינן עלה הא דתנן המביא גט ממדינת הים ואבר לו מצאו לאלתר כשר ואם לאו פסול ופריך רבא הכי מתני' אפי' במקום שהשיירות מצויות והוא שלא הוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר אחת. כלומר דלא הוחזק באותה העיר אדם אחר ששמו כשם זה שגט זה כתוב כשמו הלכך אם הבנצל מודה ואמר נתנו לאשה נותנין זה הגט לאשה ואפי' לזמן (מריבה). ואוקינן ליה דתנן המביא גט מצאו לאלתר כשר ואם לאו פסול במקום שהשיירות מצויות והוא שהוחזקו שני יוסף בן שמעון

(א) אף ז"ל לא גרסיה ב"ד שדירעו אומי לא אמר כלום וכי.